

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

A7-0031/2011

8.2.2011

RAPORT

Naiste vaesuse olemus Euroopa Liidus
(2010/2162(INI))

Naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon

Raportöör: Rovana Plumb

Arvamuse koostajad(*):

Gabriele Zimmer, tööhõive- ja sotsiaalkomisjon

(*) kaasatud parlamendikomisjonid – vastavalt kodukorra artiklile 50

SISUKORD

	lehekülg
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....	3
SELETUSKIRI	19
TÖÖHÕIVE- JA SOTSIAALKOMISJONI ARVAMUS	24
PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS.....	31

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

naiste vaesuse olemuse kohta Euroopa Liidus (2010/2162(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artiklit 2 ja artikli 3 lõike 2 teist lõiku;
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 8, 151, 153 ja 157;
- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat, eriti selle sotsiaalseid õigusi ning meeste ja naiste võrdõiguslikkust käsitlevaid sätteid;
- võttes arvesse 1948. aasta inimõiguste ülddeklaratsiooni;
- võttes arvesse ÜRO 1966. aasta majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvahelist pakti;
- võttes arvesse ÜRO 1979. aasta konventsiooni naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta;
- võttes arvesse Pekingis 15. septembril 1995. aastal neljandal ülemaailmsel naistekonverentsil vastu võetud deklaratsiooni ja tegevuskava;
- võttes arvesse 2000. aastal esitatud ÜRO aastatuhande arengueesmäärke, eriti eesmärki 1 (kõrvaldada äärmine vaesus ja nälg) ning eesmärki 3 (edendada soolist võrdsust);
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee resolutsiooni 1558 (2007) vaesuse feminiseerumise kohta;
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2006. aasta direktiivi 2006/54/EÜ meeste ja naiste võrdsete võimaluste ja võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamise kohta tööhõive ja elukutse küsimustes (uuestisõnastamine)¹;
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2008. aasta otsust nr 1098/2008/EÜ vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemise Euroopa aasta (2010) kohta²;
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2010. aasta otsust nr 283/2010/EL, millega luuakse tööhõive elavdamise ja sotsiaalse kaasamise Euroopa mikrokrediidirahastu „Progress”³;
- võttes arvesse nõukogu 30. oktoobri 2007. aasta järelduste eelnõud Pekingi tegevusprogrammi rakendamisel liikmesriikide ja ELi institutsioonide poolt tehtud töö

¹ ELT L 204, 26.7.2006, lk 23.

² ELT L 298, 7.11.2008, lk 20.

³ ELT L 87, 7.4.2010, lk 1.

läbivaatamise kohta – Naiste ja vaesusega seonduvad näitajad (13947/07);

- võttes arvesse komisjoni 3. oktoobri 2008. aasta aruannet Barcelona eesmärkide elluviimise kohta seoses lastehoiuteenustega eelkooliealistele lastele (KOM(2008)0638);
- võttes arvesse komisjoni aruannet „Naiste ja meeste võrdõiguslikkus – 2010” (KOM(2009)0694);
- võttes arvesse komisjoni talituste töödokumenti, mis on lisatud komisjoni aruandele „Naiste ja meeste võrdõiguslikkus – 2010” (SEK(2009)1706);
- võttes arvesse komisjoni teatist „Naiste ja meeste võrdõiguslikkuse strateegia 2010–2015” (KOM(2010)0491);
- võttes arvesse komisjoni talituste töödokumente, mis on lisatud komisjoni teatisele „Naiste ja meeste võrdõiguslikkuse strateegia 2010–2015” (SEK(2010)1079) ja (SEK(2010)1080);
- võttes arvesse komisjoni teatist „Euroopa 2020. aastal. Aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia” (KOM(2010)2020);
- võttes arvesse Eurofoundi 24. märtsi 2010. aasta aruannet „Euroopa teine elukvaliteedi uuring: pereelu ja töö“;
- võttes arvesse oma 13. oktoobri 2005. aasta resolutsiooni naiste ja vaesuse kohta Euroopa Liidus¹;
- võttes arvesse oma 18. novembri 2008. aasta resolutsiooni soovitusetega komisjonile meeste ja naiste võrdse tasustamise põhimõtte rakendamise kohta²;
- võttes arvesse oma 6. mai 2009. aasta resolutsiooni tööturult tõrjutud isikute aktiivse kaasamise kohta³;
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi 10. veebruari 2010. aasta resolutsioon soolise võrdõiguslikkuse kohta Euroopa Liidus aastal 2009⁴;
- võttes arvesse oma 17. juuni 2010. aasta resolutsiooni majanduslanguse ja finantskriisi sooliste aspektide kohta⁵;
- võttes arvesse oma 17. juuni 2010. aasta resolutsiooni naiste ja meeste võrdõiguslikkuse juhiste 2006–2010 tulemuste hindamise kohta ja soovitusete kohta tulevikuks⁶;
- võttes arvesse oma 7. septembri 2010. aasta resolutsiooni naiste rolli kohta vananevas

¹ ELT C 233 E, 28.9.2006, lk 130.

² ELT C 16E, 22.1.2010, lk 21.

³ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2009)0371.

⁴ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2010)0021.

⁵ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2010)0231.

⁶ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2010)0232.

ühiskonnas¹;

- võttes arvesse oma 19. oktoobri 2010. aasta resolutsiooni ebakindlates töösuhetes naiste kohta²;
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 48;
 - võttes arvesse naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni raportit ning tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni arvamust (A7-0031/2011),
- A. arvestades, et eespool nimetatud otsuse 1098/2008/EÜ kohaselt oleks tulnud vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemise Euroopa aasta raames võtta arvesse naiste ja meeste kogetava vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ohu ja ulatuse erinevusi; arvestades, et 85 miljonit eurooplast elab allpool vaesuspiiri ja 17% kõigist naistest ELi 27 liikmesriigis on liigitatud vaesuses elavaks; arvestades ühtlasi, et viimase 10 aastaga on vaesuses elavate naiste arv meeste vastava arvuga võrreldes suurenenud ebaproportsionaalselt; arvestades, et vanemate vaesus toob sageli kaasa laste vaesuse ja mõjutab oluliselt lapsi hilisemas elus;
- B. arvestades, et Euroopa Liit seisab silmitsi suure majandus-, finants- ja sotsiaalse kriisiga, mis seab ebasoodsasse olukorda eelkõige naised nii tööturul kui ka eraelus, kuna neil on suurema tõenäosusega ebakindel töökoht, nende koondamine on tõenäolisem ja neil on väiksema tõenäosusega sotsiaalkindlustus; arvestades ühtlasi, et majandusseisaku ajal muutuvad juba vaesusse langemise ohus olevad inimesed, kes on enamikus naised, veelgi kaitsetumaks, eriti puudutab see mitmekordselt ebasoodsas olukorras olevaid rühmi;
- C. arvestades, et üle kogu ELi rakendatavad kokkuhoiumeetmed avaldavad kahjulikku mõju eriti naistele, kes on avalikus sektoris ülekaalus nii töötajate kui teenuste saajatena;
- D. arvestades, et vaesuse vastu võitlemine on üks komisjoni viiest mõõdetavast eesmärgist, mille kohta tehti Euroopa 2020. aasta strateegias ettepanek; arvestades, et Euroopa 2020. aasta strateegia 10. suunis (sotsiaalse kaasatuse edendamine ja vaesusega võitlemine) motiveeriks võtma vastu riiklikku poliitikat eelkõige naiste kaitsmiseks vaesuse ohu eest, tagades ühe vanemaga peredele ja vanematele naistele sissetulekukindluse;
- E. arvestades, et tavapäraselt ohustab vaesus rohkem naisi, eriti üksikemasid ja üle 65-aastaseid naisi, kelle pension ületab sageli vaevu elatusmiinimumi, mis on põhjustatud mitmesugustest asjaoludest, sealhulgas perekonnale pühendumise tõttu töötegevuse peatumisest või katkemisest või peamiselt äri- ja põllumajandusvaldkonnas oma abikaasa ettevõttes palga- ja sotsiaalkindlustuseta töötamisest; arvestades, et enamiku poliitiliste meetmete eesmärk on toetada lastega peresid, samas kui kuni 35% majapidamistest koosneb ühest inimesest, kes on enamasti naine;
- F. arvestades, et sooline võrdõiguslikkus on relv võitluseks naiste vaesuse vastu, kuna sellel on positiivne mõju tootlikkusele ja majanduskasvule ning see suurendab naiste osalemist

¹ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2010)0306.

² Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2010)0365.

tööturul, mis omakorda toob suurt sotsiaalset ja majanduslikku kasu;

- G. arvestades, et naiste tööhõive määr on keskmiselt 59,1%; arvestades, et alates 2000. aastast on jäänud meeste ja naiste keskmine palgaerinevus märkimisväärselt kõrgeks (18% ELis tervikuna ja kuni üle 30% mõnes liikmesriigis 2010. aastal); arvestades, et soo alusel jaotunud tööturul on naistele otsesed tagajärjed;
- H. arvestades, et 16 liikmesriigis on äärmise vaesuse oht naiste hulgas palju suurem kui meeste hulgas;
- I. arvestades, et tööhõive iseenesest ei ole piisav kaitse äärmise vaesuse vastu; arvestades, et peamiselt tööalase segregatsiooni tulemusel töötab madalalt tasustatud töökohtadel rohkem naisi kui mehi, samas ei paku ka ainult sotsiaalabi tihti kaitset äärmise vaesuse vastu;
- J. arvestades, et mida pikem on vaesuses elamise ja eriti madala sissetuleku saamise periood, seda suurem on oht sattuda alalise majandusliku puuduse ja sotsiaalse tõrjutuse olukorda; arvestades, et seetõttu ei peaks vaesuse vastu võitlemise meetmed olema suunatud mitte ainult nende inimeste aitamisele, kes juba elavad äärmises majanduslikus puuduses, vaid nende meetmete abil tuleks viivitamatult püüda ära hoida ja tegelda teguritega, mis viivad kodanikud – eriti naised – äärmisse majanduslikku ja sotsiaalsesse puudusse;
- K. arvestades, et esineb oluline vanuseline ja sooline ebavõrdsuse aja osas, mis kulutatakse tasustamata tööle ning igapäevasele hooldamistegevusele; arvestades, et eelkõige naistel on suurim tasustamata töö koormus;
- L. arvestades, et üldine juurdepääs mõistliku hinnaga kvaliteetsetele tugiteenustele, nagu lastehoiuasutused, hoolekandeaasutused eakatele ja teistele ülalpeetavatele, on oluline naiste ja meeste võrdseks osalemiseks tööturul ning vaesuse ennetamise ja vähendamise vahendina;
- M. arvestades, et eakatel on üldise elanikkonnaga võrreldes suurem oht vaesuda – 2008. aastal ulatus vaesusrisk 65-aastaste ja vanemate puhul EL-27 riikides ligikaudu 19%-ni; arvestades, et vanemad naised on eriti ebakindlas olukorras, kuna nende õigus pensionitulule tuleneb sageli nende perekonnaseisust (lese- või toitjakaotuspensionid) ning neil endil on töökatkkestuste, palgaerinevuste või muude tegurite tõttu harva piisavad pensioniõigused ja seetõttu mõjutab järjepidev äärmine vaesus naisi meestest rohkem (22% naistest vanuses 65 ja üle selle on vaesusohus, kusjuures meeste hulgas on vastav näitaja 16%);
- N. arvestades, et rasedus mõjutab naiste töö- ja haridusvõimalusi rohkem kui meeste võimalusi, näiteks juhul, kui plaanimata rasedus sunnib naisi haridusteed varakult katkestama;
- O. arvestades, et naised, eriti maapiirkondades, osalevad meestest sagedamini varimajanduses, olles ametlikul tööturul registreerimata või olles sõlminud lühiajalised töölepingud, mis tekitavad eelkõige probleeme seoses naiste sotsiaalsete õigustega, sh õigustega raseduse, rasedus- ja sünnituspuhkuse ja rinnaga toitmise ajal, pensioniõiguste saamisel ning sotsiaalkaitsele juurdepääsul;

- P. arvestades, et vaesus on suurema soolise vägivalda ohuga seotud tegur, mis on soolise võrdõiguslikkuse oluline takistus; arvestades, et kuna koduvägivald viib sageli töökoha kaotuse, halva tervise ja kodutuseseni, võib see ühtlasi suruda naised vaesuse nõiaringsi; arvestades ühtlasi, et inimkaubandus on orjanduse tänapäevane vorm, mis mõjutab suurt osa naisi ja tütarlapsi ning kujutab endast olulist nii vaesusest ajendatud kui vaesust soodustavat tegurit;
- Q. arvestades, et naiste vastu suunatud vägivald kõigis selle vormides on üks kõige levinumatest inimõiguste rikkumistest, mis ei tunne geograafilisi, majanduslikke ega sotsiaalseid piire; arvestades, et see on terav probleem Euroopa Liidus, kus ligikaudu 20-25% naisi kannatab täiskasvanueas füüsilise vägivalda all ja üle 10% naisi on olnud seksuaalse vägivalda ohvrid;
- R. arvestades, et puuetega naisi diskrimineeritakse perekonnas ja hariduses, nende tööhõivevõimalused on piiratud ja neile makstavad sotsiaaltoetused ei aita neid enamikul juhtudel vaesusest välja; arvestades, et seepärast peaksid liikmesriigid andma puuetega naistele just niisugust abi, mida nad vajavad, et kasutada oma õigusi, ning võtma meetmeid, et aidata kaasa nende naiste integreerimisele täiendavate tugiprogrammide abil;
- S. arvestades, et naised kannavad üha rohkem vaesuse koormat, on vaesuse suhtes kaitsetud, eriti erivajadustega naised, näiteks puuetega ja eakad naised ning naised, kes kasvatavad last ilma partnerita (eelkõige üksikemad ja lesed alaealiste lastega), samuti kõige haavatavamad rühmad, näiteks roma naised, kelle traditsioonide kohaselt on kodu- ja hooldustööd ainult naiste ülesanne, mis katkestab enneaegselt nende haridus- ja tööalase tegevuse, ning sisserändajatest naised; arvestades vajadust korralike töötingimuste järele, sealhulgas selliste õiguste kaitset nagu õigus inimväärsele palgale, rasedus- ja sünnituspuhkusele ning diskrimineerimisvabale töökeskkonnale, mis on nende naiste jaoks väga oluline;
- T. arvestades, et programm Progress on mõeldud toetama soolise võrdõiguslikkuse põhimõtte tulemuslikku rakendamist ja selle peavoolustamise edendamist ELi poliitikavaldkonnades; arvestades, et see programm on äärmiselt oluline vahend võitluses vaesuse feminiseerumise vastu;
- U. arvestades, et naiste oodatav eluiga on umbes kuus aastat pikem kui meestel, sest 2007. aasta EL-27 statistika näitab, et mehed elavad 76-aastaseks ja naised 82-aastaseks; arvestades, et sellel on oluline mõju naiste vaesusele, eelkõige seetõttu, et sotsiaalkindlustus- ja pensionisüsteemid on naistele palju raskemini kättesaadavad kui meestele;

Vaesuse feminiseerumine

1. on seisukohal, et naiste vaesuse ennetamine ja vähendamine on oluline komponent sotsiaalse solidaarsuse aluspõhimõttes, mille Euroopa Liit on endale kohustuseks võtnud, nagu on sätestatud Euroopa Liidu lepingu artiklis 3, mis eeldab soolist võrdõiguslikkust, sotsiaalset õiglust ja kaitset ning võitlust sotsiaalse tõrjutuse ja diskrimineerimise vastu;
2. tunnistab, et vaesuse nn feminiseerumine tähendab seda, et naiste hulgas esineb vaesust rohkem kui meeste hulgas, naiste vaesus on rängem kui meestel ja vaesus naiste hulgas

sageneb;

3. juhib tähelepanu asjaolule, et Eurostati vaesuse ohus elavate inimeste määra näitaja kohaselt elas 2008. aastal Euroopa Liidus ligikaudu 85 miljonit inimest vaesuse ohus ning materiaalse puuduse näitaja kohaselt prognoositakse, et vastav määr kasvab 120 miljoni inimeseni; on arvamusel, et nõukogu otsust vaesuse näitajate kohta võib mõista mitmeti seoses vaesuse vähendamise üldise eesmärgiga, mis näeb 2020. aastaks ette 20 miljoni inimese vaesusest ja tõrjutusest väljatoomist (vastavalt Eurostati vaesuse ohus elavate inimeste määra näitajale on vähenemine 23,5% , kuid vastavalt materiaalse puuduse näitajale kõigest 16,7%); rõhutab, et vaesuses elavatest inimestest on enamik naised, kusjuures sellise olukorra on tinginud tööpuudus, juhutööd, madalad palgad, elatusmiinimumile alla jäävad pensionid ja suured raskused saada kvaliteetseid avalikke teenuseid;
4. rõhutab, et sooline ebavõrdsus pärsib vaesuse vähendamist ja seab ohtu majandus- ja inimarengu väljavaated;
5. kutsub liikmesriike üles peavoolustama soolise võrdõiguslikkuse põhimõtet kogu tööhõivepoliitikas ja võtma erimeetmeid, et parandada juurdepääsu tööhõivele, vältida naiste ülesindatust ebakindlatel töökohtadel, suurendada jätkusuutlikku osalemist ja edendada naiste tööhõivet, samuti vähendada soolist eraldamist tööturul, tegeledes selle otseste ja kaudsete põhjustega;
6. märgib, et naiste vaesus ei ole ainult praeguse majanduskriisi tulemus, vaid tuleneb mitmetest teguritest, sealhulgas stereotüüpidest, sugudevahelisest palgalõhest, raskustest töö- ja pereelu ühitamisel, naiste pikemast eeldatavast elueast ja üldiselt mitmesugusest soolisest diskrimineerimisest, mille ohvriks on peamiselt naised;
7. tuletab meelde, et komisjon on nimetanud 2010. aasta vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemise Euroopa aastaks, et kinnitada ja tugevdada ELi poliitilist kohustust saavutada otsustav edasimineku võitluses vaesuse vastu ning tunnustada vaesuses ja sotsiaalses tõrjutuses elavate inimeste põhiõigust elada inimväärset elu ja võtta ühiskonnast täiel määral osa;
8. tuletab meelde, et vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemise Euroopa aasta 2010 ei pidanud olema üksnes meediakampaania, vaid algatus, mis soodustaks täiendavalt mitmemõõtmelist vaesuse vastu võitlemise poliitikat ning kõrgemal tasemel vaesusnäitajate väljatöötamist; palub seetõttu komisjonil anda kriitiline hinnang uutele meetmetele, mida liikmesriigid on sellega seoses võtnud vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemise valdkonnas;
9. rõhutab, et nii Euroopa kui ka liikmesriikide tasandil on vaja säilitada kindel kohustus teha soolise võrdõiguslikkuse suunas liikumisel edasisi edusamme strateegiate kaudu, mis edendaksid komisjoni suuniseid naiste ja meeste võrdõiguslikkuse kohta, Euroopa Nõukogu poolt vastu võetud Euroopa soolise võrdõiguslikkuse pakti ning Euroopa sotsiaalpartnerite vahel sõlmitud soolise võrdõiguslikkuse tegevusraamistikku;
10. rõhutab, et sooline võrdõiguslikkus on jätkusuutliku arengu, tööhõive, konkurentsivõime ja sotsiaalse ühtekuuluvuse üks eeldustest;

11. palub komisjonil ja nõukogul võtta nõuetekohaselt arvesse parlamendi nõudeid, mida ta esitas oma 15. novembri 2007. aasta resolutsioonis sotsiaalse tegelikkuse hindamise kohta¹, 9. oktoobri 2008. aasta resolutsioonis sotsiaalse kaasatuse edendamise ja vaesuse, sealhulgas laste vaesuse vastu võitlemise kohta ELis², 6. mai 2009. aasta resolutsioonis tööturult tõrjutud isikute aktiivse kaasamise kohta³ ning 20. oktoobri 2010. aasta resolutsioonis miinimumsissetuleku rolli kohta vaesuse vastu võitlemisel ja kaasava ühiskonna edendamisel Euroopas⁴, kui nad töötavad välja poliitikat ja meetmeid avatud koordineerimismeetodi järgmise etapi rakendamiseks sotsiaalse kaasamise ja sotsiaalkaitse valdkonnas, sotsiaalse kaasamise strateegiat, ning Euroopa 2020. aasta strateegias ette nähtud olulisimat algatust võitlemiseks vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu, ning kaasavad sellesse kõik sidusrühmad;
12. võtab teadmiseks komisjoni teatise „Naiste ja meeste võrdõiguslikkuse strateegia 2010–2015”; kutsub Euroopa Komisjoni ja liikmesriike üles võtma soopõhine perspektiiv põhikomponendina üle kõigisse ühise poliitika valdkondadesse ning vaesuse kaotamise ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemise riiklikesse kavadesse;
13. tunneb heameelt komisjoni algatuse „Euroopa vaesusevastase võitluse platvorm” üle; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles edendama selles platvormis soolist mõõdet;
14. kutsub komisjoni üles tugevdama sotsiaalse kaasamise ja kaitse Euroopa strateegiat kooskõlas eespool nimetatud Euroopa vaesusevastase võitluse platvormi algatusega ning tõhustama jõupingutusi eelkõige üksikvanemate olukorra parandamiseks, et nad saaksid elada väarikalt;
15. on kriitiline tõsiasja suhtes, et majanduse elavdamise projektid keskenduvad peamiselt töökohtadele, kus mehed on ülekaalus; kutsub liikmesriike üles võtma oma majanduslangusest taastumise kavades arvesse soolist mõõdet, edendades ja stimuleerides naiste tööhõivet ning võttes erimeetmeid seoses põhi- ja täiendõppega, sihipärase kaasamisega tööturule, paindliku tööaja, võrdse töötasu ja maksu- ning pensionisüsteemide läbivaatamisega, samuti kohandama eelarveid, et tagada võrdne juurdepääs avaliku sektori kulutustele nii selleks, et tõhustada tootmisvõimsust, kui ka selleks, et täita naiste sotsiaalseid vajadusi;
16. juhib tähelepanu asjaolule, et majanduskriisi tulemusena paljudes liikmesriikides tööpuudus ikka veel suureneb ning esineb sagedamini sotsiaalseid probleeme, mis puudutavad noori ja vanu, mehi ja naisi ning nende perekondi erinevalt, ning kutsub seetõttu Euroopa Liitu ja liikmesriike üles pühendumata rohkem vaesuse kaotamisele ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemisele ja võtma selleks konkreetseid meetmeid, eriti naiste vaesuse ja selle tõttu perekonnaelule avaldatava otsese mõju kõrvaldamiseks, kuna vaesus ja sotsiaalne tõrjutus kujutavad endast inimõiguste rikkumist ning see puudutab vähemalt iga kuuendat Euroopa Liidu kodanikku; palub komisjonil ja liikmesriikidel pöörata erilist tähelepanu kõige haavatavamatele rühmadele (üksikvanemaga majapidamised, kolme või enama lapsega pered, puuetega inimesed, rahvusvähemused, eriti romad, kõige

¹ ELT C 285E, 6.11.2008, lk 463.

² ELT C 349E, 15.1.2010, lk 11.

³ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2009)0371.

⁴ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2010)0375.

ebasoodsamates mikropiirkondades elavad inimesed, vähenenud töövõimega inimesed ja ilma töökogemuseta noored); on seisukohal, et inimväärseks eluks on vaja juurdepääsu haridusele ja tööturule ning ühiskonnas osalemisele; palub Euroopa Liidul ja liikmesriikidel tagada, et võetakse meetmeid laste vaesuse kaotamiseks ning et kõigil lastel oleksid elus võrdsed võimalused;

17. juhhib tähelepanu asjaolule, et naiste integreerimine tööturule viimastel aastakümnetel ei tähenda üksnes seda, et majandusseisak mõjutab rohkem naisi endid, see mõjutab ka leibkondi, mille sissetulekut naiste töökohtade kaotus oluliselt puudutab; rõhutab, et avaliku sektori eelarvekärbete teatavaks tegemisel võib oodata naiste tööpuuduse ebaproportsionaalset kasvu, kuna naistöötajate osakaal haridus-, tervishoiu- ja sotsiaalteenuste valdkonnas on ebaproportsionaalselt suur;
18. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles rakendama naiste ja vaesuse kohta seoses Pekingi tegevusprogrammiga välja töötatud näitajaid vahendina laiema sotsiaal-, majandus- ja tööhõivepoliitika mõju jälgimiseks vaesuse vähendamisel; kutsub liikmesriike üles leidma asjakohasemaid meetodeid naiste vaesuse mõõtmiseks;
19. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles esitama riiklikes aruannetes ja iga-aastases sotsiaalkaitset ja sotsiaalset kaasatust käsitlevas ühisaruandes süstemaatiliselt soopõhiselt eristatud andmeid ja teavet;
20. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kehtestama uued konkreetsed näitajad naiste ja vaesuse kohta vahendina laiema sotsiaal-, majandus- ja tööhõivepoliitika mõju jälgimiseks naistele ja vaesusele;
21. rõhutab vajadust leppida kokku naiste harta järelmeetmetes, konsulteerides ulatuslikult Euroopa Parlamendiga ja võttes arvesse sotsiaalpartnerite ning kodanikuühiskonna seisukohti, et edendada mehhanisme soolise võrdsuslikkuse saavutamiseks sotsiaalse, majandus- ja poliitilise elu kõigis aspektides;
22. juhhib erilist tähelepanu sellele, et vaja on jätkata uuringuid ja analüüse, mis käsitlevad nn vaesuse feminiseerumise nähtust; kutsub komisjoni ja Eurofoundi üles tegema koostööd Euroopa Soolise Võrdsuslikkuse Instituudiga ja algatama sihtotstarbelisi uuringuid eesmärgiga hinnata muu hulgas ülemaailmse majanduskriisi mõju naistele;
23. nõuab tungivalt, et liikmesriigid tagaksid kõigile isikutele, eeskätt noortele ja eakatele juurdepääsu põhilistele hooldusteenustele;
24. nõuab tungivalt, et liikmesriigid tagaksid eale iseloomulikke haigusi põdevatele eakatele naistele juurdepääsu ennetavale ja diagnostilisele meditsiinile kui sotsiaalse tõrjutuse ja vaesuse vastu võitlemise vahendile;
25. kutsub liikmesriike hõlbustama immigrerunud naiste juurdepääsu tervishoiuteenustele seoses haigustega, mis tulenevad toitumisharjumuste erinevusest ja kombetalitustest; kutsub seepärast komisjoni ja liikmesriike kujundama tervishoiupoliitikat nii, et võidelda ja ennetada tavalisi, mis on ohtlikud naiste tervisele ning samuti põhjustavad sotsiaalset tõrjutust ja vaesust;

26. kutsub liikmesriike üles tagama võrdõiguslikkuse poliitika ja ELi põhimõtete kohaldamine kõigil tasanditel – nii kohtadel kui üleriigiliselt;
27. tuletab meelde, et vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastast võitlust tuleb jätkata nii Euroopa Liidus kui väljaspool seda, et täita Euroopa Liidu ja liikmesriikide võetud kohustust saavutada ÜRO aastatuhande arengueesmärgid aastaks 2015;

Võitlemine naiste vaesuse vastu tööjõupoliitika ja sotsiaalse kaitse kaudu

28. kutsub liikmesriike üles looma erikavasid edendamaks naiste aktiivset kaasamist või taasintegreerimist tööturule ning konkreetseid võimalusi elukestvaks õppeks eesmärgiga pakkuda oskusi ja kvalifikatsioone, nagu mõjuvõimu, usalduse ja suutlikkuse suurendamine, mis on vajalikud Euroopa 2020. aasta strateegia raames, mis keskendub ökoloogiliste muutustega seotud projektidesse ja kavadesse, nt taastuenergiasektoris, ning teaduse- ja tehnoloogiamahukatele keskkonnahoidlikele töökohtadele uues jätkusuutlikus majanduses; selleks et mitte suurendada naiste ebakindlust tööturul, nõuab et vallandatavate töötajate valikul võetaks arvesse perekondlikke kohustusi ning arvestatakse sellega, et paljudel juhtudel on naistel laste hooldusõigus;
29. juhib tähelepanu olulistele erinevustele maa- ja linnaelanike vahel, mis puudutab juurdepääsu koolitusele, töökohtadele ja töö iseloomu; peab väga oluliseks kõikide nende elanike – eriti noorimate ja kõige haavatavamate – õigust korralikule haridusele koos kutseõppega ja õpingutega ülikoolis ning kutsub seepärast liikmesriike ja komisjoni üles toetama neid rühmi aktiivse poliitika tõhusa süsteemi kaudu ja asjakohaste koolitusmeetmetega, et võimaldada neil kiiresti kohaneda tööturu nõuetega;
30. juhib tähelepanu asjaolule, et sotsiaalkaitse ning tööturu- ja sotsiaalpoliitikaga antakse oluline panus tööturgude ja tarbimise stabiliseerimise kaudu majanduslanguse ulatuse ja kestuse vähendamisse ning et sotsiaalkaitse süsteem toimib stabiliseerijana nii tulude kui ka kulude poolel;
31. on seisukohal, et aktiivne tööhõivepoliitika (nt koolitus töökohal, kutseharidus ja erialane koolitus) on vaesuse ennetamises väga tähtis ning selles protsessis on tööturu osapooltel väga oluline roll; on lisaks arvamisel, et ennetav tööhõivepoliitika (nt noortele töökogemuse pakkumine, kaitstud töökojad ja töökohad) on samuti tööturu tasakaalu tagamisel ja ligipääsetavuse suurendamisel ning ebasoodsas olukorras olevate rühmade tööhõive säilitamisel oluline;
32. rõhutab, et on vaja luua läbipaistev reguleeriv raamistik ebatüüpiliste tööhõivevormide jaoks, et tagada korralikud töötingimused ja inimväärne töötasu, pidades silmas asjaolu, et töö leidmine on vaesuse vastu võitlemisel liikumapanev jõud;
33. on seisukohal, et naiste integreerimine tööturule on vaesuse ja sotsiaalse tõrjutusega võitlemisel peamine tegur; rõhutab, et tähtis on toetada uute töökohtade loomist, hõlbustada vaesuse ohus olevate naiste lisakoolitust ja haridust ning tugevdada tööhõiveteenuseid;
34. kutsub liikmesriike üles võtma vajalikke meetmeid, et pakkuda naistele hariduses paremaid võimalusi, laiendades ja mitmekesistades haridusvõimalusi ja võideldes

seejuures stereotüüpidega õpialade suhtes, kus õpivad peamiselt naised/mehed, samuti kaotades koolide õppekavades traditsioonilised rollimudelid;

35. tunnistab otsest seost majandusliku ebavõrdsuse ja naiste sõltuvuse vahel, samuti senini püsivat ebavõrdsust meeste ja naiste vahel hariduse kättesaadavuse, perekondlike kohustuste ja perekonna üldise ülalpidamise osas ning avaldab kahetsust, et kahe sugupoole palgaerinevused on jätkuvalt olemas ja avaldavad negatiivset mõju;
36. rõhutab, et töötuse puhul on naistel suurem risk mitte leida uut töökohta, samuti on nad töölevõtmisel tõenäolisemalt ebasoodsamas olukorras, kuna rohkem naisi töötab ebakindla lepinguga või osalise tööajaga, olemata seda ise valinud, või ebavõrdsete palgatingimuste tõttu;
37. rõhutab, et vastavalt Eurobaromeetri eriuurimusele „Sooline võrdõiguslikkus Euroopa Liidus aastal 2009” tunnistatakse kogu Euroopas vajadust vähendada naiste ja meeste vahelist palgavahet;
38. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles võtma meetmeid, mis on vajalikud soolise ebavõrdsuse kaotamiseks tööhõives ELi 2020. aasta strateegia raames; kutsub tungivalt üles seadma eesmärgiks vähendada meeste ja naiste palgaerinevust 1% võrra aastas, et saavutada siht vähendada 2020. aastaks palgaerinevust 10% võrra, ning tagada naistele rasedus- ja sünnituspuhkuse ajal täispalk, nagu on soovitatud parlamendi 20. oktoobri 2010. aasta õigusloomega seotud resolutsioonis¹ sellel teemal, kuna see aitab kaotada soolist ebavõrdsust töökohal; rõhutab ühtlasi, et vaja on positiivseid meetmeid naiste esindatuse suurendamiseks otsuseid tegevates poliitilistes ja majandusorganites ning äriühingutes;
39. märgib, et naisettevõtjate juurdepääs krediidile on piiratud, mis takistab oluliselt nende ametialast arengut ja majanduslikku sõltumatust ning on vastuolus võrdse kohtlemise põhimõttega;
40. kutsub poliitikakujundajaid nii ELi kui ka riiklikul tasandil üles tuginema oma poliitiliste vastumeetmete kavandamisel (mille eesmärk on piirata majanduskriisist tingitud tagasilööke) sugusid arvestavatele tööturu analüüsidele ja süstemaatilistele soolise mõju hindamistele;
41. palub komisjonil jätkata algatusi, mille eesmärk on tunnustada mitteametlikku majandussektorit ja võtta arvesse nn elumajanduse väärtust, lähtudes soospetsiifilistest seisukohtadest vastavalt komisjoni käivitatud projektile „SKP-st kaugemale”; kutsub liikmesriike tagama piisava sotsiaalkindlustuse naistele ja meestele, kes hoolitsevad eakate, haigete või puudega pereliikmete eest, ning eakatele naistele, kelle pension on eriti väike;
42. 8 a. palub komisjonil vaadata läbi kehtivad õigusaktid, mis käsitlevad meeste ja naiste võrdse tasustamise põhimõtte kohaldamist, nagu seda palus Euroopa Parlament oma 18.

¹ Euroopa Parlamendi 20. oktoobri 2010. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse nõukogu direktiivi 92/85/EMÜ rasedate, hiljuti sünnitanud ja rinnaga toitvate töötajate tööohutuse ja tervishoiu parandamise meetmete kehtestamise kohta (P7_TA(2010)0373).

novembri 2008. aasta resolutsioonis¹ (seadusloomega seotud algatus, milles komisjonil palutakse esitada 2009. aasta lõpuks asjakohane ettepanek);

43. rõhutab makromajandus-, sotsiaal- ja tööturupoliitika reformimise suurt tähtsust, et tagada naistele majanduslik ja sotsiaalne õiglus, vaadata läbi vaesuse määra kindlakstegemiseks kasutatavad meetodid ja töötada välja strateegiad rikkuse õiglase jaotumise edendamiseks, miinimumsissetuleku, korraliku palga ja pensioni tagamiseks, naistele kvaliteetsete ja tagatud õigustega töökohtade loomiseks, naistele ja tütarlastele kvaliteetsete avalike teenuste tagamiseks, ning parandada sotsiaalkaitset ja lähikonnas osutatavaid teenuseid, sealhulgas sõimed, lasteaiad ja muud koolieelsed haridusasutused, päevakeskused, kogukonna vabaajakeskused ja perekondade tugiteenuste keskused ning integratsioonikeskused, mille teenused peaksid olema ühtviisi kättesaadavad ja taskukohased nii naistele ja meestele kui ka noortele ja eakatele ning mille lahtiolekuaeg sobiks kokku täistööajaga;
44. palub liikmesriikidel luua nõustamiskeskusi, et teha kindlaks naiste tööjõu eksploateerimise juhtumid ja selle vastu võidelda, sest see on üks peamisi vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse põhjuseid;
45. kutsub liikmesriike kaaluma vaesusriski vastu võitlemise vahendina maksustamise ja sotsiaalkaitseüsteemide läbivaatamise võimalust, et isikustada õigused pensioni- ja sotsiaalkindlustusskeemides, kaotamaks nn perekonnapea eelis, tagada võrdsed pensioniõigused ja kõrvaldada stiimulid, mis töötavad naiste tööturul ja ühiskonnaelus osalemise vastu, nagu ühine maksustamine või see, et ülalpeetavate eest hoolitsemise toetused on seotud sellega, et naised jäävad tööturust eemale, järgides samal ajal võrdse kohtlemise ja diskrimineerimisest hoidumise põhimõtet;
46. rõhutab soolise võrdõiguslikkuse positiivset mõju majanduskasvule; juhib tähelepanu asjaolule, et mitmed uurimused näitavad, et kui naiste tööhõive-, osajaga töötamise ja tootlikkuse määrad oleksid meestega sarnased, siis SKP suureneks 30% võrra, mis ei oleks kasulik üksnes majanduse seisukohast, vaid vähendaks paljude naiste vaesuseohtu;
47. kutsub komisjoni ja nõukogu üles võimalikult kiiresti töötama välja ja rakendama strateegiat, mis aitaks vähendada laste vaesust 2012. aastaks poole võrra ning aitaks üldiselt vaesuse kütkest pääseda, arvestades suurt ohtu, et püsiv vaesus kandub vanematelt lastele üle, mis võib tunduvalt kahandada laste lootust paremale elule; sellega seoses rõhutab vajadust peavoolustada laste individuaalseid õigusi kõikides ELi poliitikavaldkondades ja meetmetes, et jälgida ja hinnata laste vaesuse kaotamiseks võetud meetmeid, määrata kindlaks ja töötada välja esmatähtsad meetmed, tõhustada andmekogumist ning arendada ELi tasandil edasi ühiseid näitajaid; on seisukohal, et sellega seoses on oluline lihtsustada üksikvanemate sisenemist ja naasmist tööturule ning ühe vanemaga perede probleeme arvestades tõhustada nende sotsiaalkaitset ja tagada samas ka konkreetne toetus suurtele peredele; on seisukohal, et tulevikus vaesuse vältimiseks tuleb pakkuda tuge ja pöörata erilist tähelepanu lastele, kes elavad vaestes peredes, kus keegi ei tööta;
48. kutsub liikmesriike üles hindama majanduslanguse mõju ning uurima töötingimuste

¹ ELT C 16E, 22.1.2010, lk 21.

muutuvat olemust ja selle mõju toimetulekuraskustega rühmadele ning seost vaesuse ja sotsiaalse tõrjutusega;

49. palub asjaomastel riiklikel ametiasutustel vaadata läbi oma immigratsioonipoliitika, et kaotada struktuursed takistused, mis ei võimalda migrantidel tööturul täielikult osaleda, koguda andmeid edusammude kohta, mis on tehtud haavatavate rühmade diskrimineerimise vastu võitlemises, ning hinnata tervishoiule, haridusele ja sotsiaalkaitsele juurdepääsuga seotud kulutuste vähendamise mõju;
50. võtab teadmiseks nõukogu 17. juuni 2010. aasta otsuse, mille kohaselt saavad liikmesriigid koostöös piirkondadega ise kindlaks määrata siseriiklikud eesmärgid selliste inimeste arvu vähendamiseks, keda nõukoguga kokkulepitud kolmest näitajast ühe või mitme kohaselt ähvardab vaesus ja tõrjutus; on arvamusel, et liikmesriigid, kes kasutavad vaid töötä leibkonna näitajat võivad süstemaatiliselt eirata selliseid probleeme nagu töötajate vaesus, energiapuudus, üksikvanemate vaesus, laste vaesus ja sotsiaalne tõrjutus; nõuab tungivalt, et liikmesriigid ei kuritarvitaks vabadust valida oma näitajaid vähem edasipüüdlike vaesusevastaste eesmärkide saavutamiseks; juhib tähelepanu probleemidele, mis esinevad miljonitel Euroopa pensionäridel, kelle pensionist ei piisa toimetulekuks ja selleks, et katta vanusega seotud erivajadused, eelkõige ravimite ja ravi kõrge hinna tõttu; toonitab, et haavatavate rühmade kooli- ja ülikooliharidus peab olema esmatähtis eesmärk, millega seoses tuleb igal liikmesriigil kehtestada eesmärgid;
51. juhib tähelepanu asjaolule, et kuna võrdne ja täielik osavõtt majanduslikust, poliitilisest ja ühiskondlikust elust peaks olema üksikisiku õigus, tuleks aktiivses sotsiaalse kaasamise poliitikas vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse kaotamisel kasutada terviklikku lähenemisviisi, tagades eelkõige kõigile inimestele täieliku juurdepääsu kvaliteetsetele sotsiaalteenustele ja üldist (majandus)huvi pakkuvatele teenustele;
52. rõhutab vajadust töötada riiklikul tasandil välja asjakohane tööhõive-, integratsiooni- ja koolituspoliitika ning ühe vanemaga perede maksustamise erikord, mis oleks osa võitlusest vaesuse, laste vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu;
53. rõhutab, et liikmesriikide ja Euroopa Liidu tasandil on vaja võtta meetmeid, et võidelda tööturu võimaluste ja töö tasustamisega seotud diskrimineerimisega;
54. kutsub komisjoni üles uurima hoolikalt sotsiaalse osalemise takistusi, nagu energiapuudust, majanduslikku tõrjutust ning takistusi info- ja kommunikatsioonitehnoloogiale juurdepääsul;
55. rõhutab, et vaesuse vastu tõhusalt võitlemiseks on oluline kooskõlastada töötuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemise poliitikat kõigil valitsemistasanditel;
56. kutsub liikmesriike üles hõlbustama sisserändajate ja etniliste vähemuste osalemist haridus- ja kutseõppeprogrammides, mis hõlbustab nende tööturul osalemist;

Pereelu ja töö ühitamine vaesuses või vaesuse ohus elavatel naistel

57. kutsub Euroopa Komisjoni ja liikmesriike üles võtma meetmeid, mis on vajalikud töö ja eraelu ühitamiseks, et võimaldada vaesuse ohus elavatel naistel teha täisajaga töötades

töölalast karjääri või töötada osalise tööajaga ja kasutada muid paindlikke töökorraldusviise, sealhulgas ajutist osaaajaga töötamist hooldamise ajal;

58. nõuab töökohtade loomist ja säilitamist suunatud vahenditega (nt osalise või paindliku tööajaga töökohtade võimaldamine lapsi kasvatavatele naistele), kuna töötus on vaesuse, ebavõrdsuse ja sotsiaalse tõrjutuse peamine põhjus nii naiste kui meeste puhul; nõuab lisaks tööga seotud meetmetele suunatud poliitika rakendamist sotsiaalkaitsesüsteemi tugevdamiseks (nt lapsehoiuasutuste loomine, et aidata naistel naasta tööturule);
59. rõhutab, et naistel takistab sageli tööturul osalemist või täiskohaga töötamist ebapiisav juurdepääs ülalpeetavate isikute hooldusteenustele, mis annaks piisavalt vaba aega ja paindlikud töötingimused mõlemale vanemale;
60. kutsub liikmesriike üles edendama töö- ja pereelu ühitamist konkreetsete meetmetega, nagu töötasu, töölevõtmise ja kindlustustasude läbipaistvuse suurendamine, paindliku tööaja võimaldamine ja lastekasvatamisega seotud kulude tasakaalustamine;
61. rõhutab, et kolmandik üksikvanemaga peresid Euroopas elab vaesuses;
62. juhib tähelepanu asjaolule, et osaaajaga töötamine ja vähekvaliteetne töö, mida enamasti teevad naised, aitab suurendada naiste osakaalu vaeste töötajate hulgas ning see on sotsiaalse tõrjutuse algpõhjus; rõhutab, et juurdepääs turvalisel paindlikkusel põhinevatele kvaliteetsetele töökohtadele on võimalus ennetada vaesust ja vöidelda selle vastu;
63. kutsub liikmesriike üles võtma nõukogu direktiivi 92/85/EMÜ muutmise raames vajalikke meetmeid, et vältida töötajate vallandamist raseduse ajal ja pärast lapse sündi; kutsub liikmesriike üles võtma aktiivseid meetmeid, et vältida rasedate diskrimineerimist tööturul, ning võtma meetmeid, millega tagatakse, et rasedus ja sünnitus ei mõjuta naistöötajate pensioniõigusi ning et nende pensioni suurus ei sõltu sellest, kas nad on olnud sünnituspuhkusel või mitte;
64. tuletab liikmesriikidele meelde, et piisava lastehoiu pakkumine on tähtsaim element soolise võrdõiguslikkuse tagamisel tööturul; väljendab kahetsust, et 2002. aastal Euroopa Ülemkogu Barcelona kohtumisel 2010. aastaks püstitatud eesmärgid tagada lastehoiuvõimalused vähemalt 90 protsendile lastest vanuses kolmest aastast kuni kohustusliku koolieani ning vähemalt 33 protsendile kuni kolmeaastastest lastest ei ole kaugeltki täidetud; kutsub nõukogu ja liikmesriike uuesti vaatluse alla võtma ja täitma Barcelonas püstitatud eesmärkidega seonduvad kohustused kättesaadavate, soodsa hinnaga ja kvaliteetsete lastehoiuvõimaluste kohta ning seadma uued eesmärgid seoses ülalpeetavate eest hoolitsemisega; kutsub seetõttu liikmesriike üles parandama lastehoiu kättesaadavust, eeskätt rahalise toetusega, ja parandama riiklikke lastehoidusid ning andma ettevõtetele stiimuleid ettevõtte sees osutavate teenuste loomiseks;
65. kutsub liikmesriike võtma täiendavaid toetusmeetmeid, eriti töötavatele üksikemadele, pakkudes abi paindliku tööajaga töökohtade leidmisel, et üksikemad saaksid täita oma teistest suuremaid kohustusi pere ees, või luues soodsa hinnaga kvaliteetseid lapsehoiuvõimalusi;
66. kutsub liikmesriike võtma suunatud meetmeid, et tagada ebasoodsas keskkonnas elavatele

naistele õiglane juurdepääs tervishoiusüsteemile, eelkõige esmatasandi tervishoiuteenustele (sh emade ja laste kaitsele), nagu näeb ette Maailma Terviseorganisatsioon, ning samuti günekoloogilisele ja sünnitusabile, korralikule eluasemele, õigusabile, haridusele, koolitusele, eluaegsele õppele, spordile ja kultuurile, et hoida ära enneaegset koolist lahkumist ning hõlbustada sujuvat üleminekut koolist tööturule;

67. palub liikmesriikidel töötada välja asjakohased meetmed teismeliste emade toetamiseks, sest neil on sageli raske leida tööd ja nad elavad vaesuses madala haridustaseme ja ühiskondlike eelarvamuste tõttu;

Vaesuse vastu võitlemine vanemate naiste hulgas

68. rõhutab, et naistel on suurem oht sattuda vaesusesse kui meestel, eriti vanaduses, kus sotsiaalkindlustusskeemid põhinevad pideva tasustatud töö põhimõttel; juhib tähelepanu sellele, et mõnel juhul ei täida naised seda nõuet seoses töös tekkivate katkestustega ning et neid karistatakse tööturul esineva diskrimineerimise tõttu, eriti palgaerinevuse, emaduspuhkuse ja osaaajatöö, perekohustuste täitmiseks töötamise katkestamise või lõpetamise tõttu või kuna abikaasa äri- või põllumajandusettevõttes tehti palgata ja sotsiaalkindlustuseta tööd; kutsub liikmesriikide valitsusi üles tunnustama laste kasvatamist ja tagama, et kõnealust ajavahemikku arvestatakse pensioni saamisel, et naised saaksid täispensionari; soovitab, et liikmesriigid tagaksid, et naiste pensionid oleksid piisavad;
69. on seisukohal, et vanemad naised võivad kannatada tööturul otsese või kaudse diskrimineerimise või isegi mitmekordse diskrimineerimise all ja selle probleemiga tuleb tegeleda; rõhutab, et tööhõivet tuleb käsitleda parima vahendina naiste vaesuse vastu võitlemiseks; nõuab, et lihtsustataks igas vanuses naiste osalemist elukestva õppe programmides; rõhutab, et pere- ja tööelu ning täiendõppe ühitamisele tuleb pöörata erilist tähelepanu ja seda tuleb toetada;
70. kutsub liikmesriike üles võtma meetmeid tagamaks naistele õiglane juurdepääs sotsiaalkindlustus- ja pensionisüsteemidele, võttes arvesse naiste pikemat eluiga, ning tagama naiste ja meeste võrdse kohtlemise põhimõtte järjepideva kohaldamise pensionikindlustusskeemides, et vähendada soost sõltuvat pensionierinevust;
71. palub liikmesriikidel tagada piisav sotsiaalkindlustus naistele, kes hoolitsevad haigete, eakate või puudega pereliikmete eest, ning eakatele naistele, kes saavad eriti madalat pensioni;

Soolise vägivalla mõju vaesusriskile

72. juhib tähelepanu sellele, et naistevastane vägivald, mis avaldab mõju ohvritele ja vägivallatsetajatele sõltumata vanusest, haridusest, sissetulekust või sotsiaalsest seisundist, on Euroopa Liidu tasandil endiselt suur probleem ning mõjutab üha enam marginaliseerumise, vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ohtu ning võib takistada naiste rahalist sõltumatust, kahjustada tervist ja piirata ligipääsu tööturule ning haridusele; kutsub komisjoni veel kord üles kehtestama naistevastase vägivalla vastu võitlemise Euroopa aasta;

73. kutsub liikmesriike võtma vajalikke meetmeid, et tagada koduvägivalla põhjuste dokumenteerimine, analüüsimine ja uurimine eesmärgiga töötada viivitamata välja poliitika sellise vägivalla ennetamiseks ja selle tagajärgedega tegelemiseks, nagu varjupaiga tagamine koduvägivalla ohvriks langenud kodututele naistele;
74. rõhutab vajadust, kiirendada ELi jõupingutusi inimkaubanduse ja seksuaalse eksploateerimise kaotamiseks tihedama õigusosalase ja politseikoostöö abil; nõuab tungivalt, et liikmesriigid võtaksid vajalikke meetmeid tavapäraste või traditsiooniliste kahjulike hoiakute ja käitumise, sealhulgas naiste suguelundite moonutamise, varajaste ja sunniviisiliste abielude ja aukuritegude kaotamiseks;
75. kutsub liikmesriike koostama riiklikud kavad naistevastase vägivalla kõigi vormide vastu võitlemiseks juhul, kui seda veel tehtud ei ole, tagama pideva ja süstemaatilise kontrolli meetmete võtmise üle, kindlustama meeste vägivalda naiste suhtes käsitlevad õigusnormid kõrgeimal tasemel ning tagama vägivallaohvrite toetamiseks ja kaitseks asjakohane rahastamine kui vaesuse ennetamise ja vähendamise viis;
76. tunnistab lisaks sellele, et mõtestatud lahenduste leidmine naiste vaesuse küsimusele võib olla üks võimalus vähendada soolist vägivalda, sest vaesuses elavatel naistel on suurem kuritarvitamise oht;
77. kutsub liikmesriike rohkem kõnelema vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse mõjust naistele, eeskätt seoses naise rollide paljususega, ning lugema esmatähtsaks puudega naised, rahvusvähemused – eeskätt romad – lapsed ja immigrandid;
78. rõhutab, et liikmesriikidel ning piirkondlikel ja kohalikel omavalitsustel on oluline võtta meetmeid selleks, et aidata tööturule naasta soolise vägivalla all kannatanud naisi, kasutades selliseid vahendeid nagu Euroopa Sotsiaalfond ja programm "Progress";
79. kutsub liikmesriike võtma soospetsiifilisi meetmeid, et tegelda küsimustega, mis ei ole seotud üksnes madala sissetulekuga, vaid samuti osalemisega kultuuri-, ühiskonna- ja poliitikaelus ning sotsiaalsetes võrgustikes;

Sotsiaalne dialoog ja kodanikuühiskond võitluses naiste vaesusega

80. rõhutab struktureeritud sotsiaalse dialoogi tähtsust võitluses naiste vaesusega; juhib sellega seoses tähelepanu vajadusele parandada naisorganisatsioonides, vabühendustes, asjaomastes sidusrühmades ja üldisemalt kodanikuühiskonnas osalemise ning nendega koostöö tegemise süsteeme;
81. on seisukohal, et toimiva dialoogi eesmärk peaks olema võimaldada kõige ebasoodsamate rühmade liikmetel koos riikide ja Euroopa Liidu asutustega vahetada seisukohti ning aidata kaasa äärmise vaesuse kaotamisele, tuues konkreetseid näiteid selle valdkonna hea tava kohta Euroopas;
82. kutsub komisjoni üles säilitama rahalisi eraldisi, mida kodanikuühiskonna organisatsioonid saaksid kasutada naiste vaesuse vastases võitluses ja selle mõju piiramises;

Rahastamise tagamine vaesuse vastase võitluse vahendina

83. rõhutab struktuurifondide, eriti Euroopa Sotsiaalfondi kui peamise vahendi tähtsust, mis aitab liikmesriikidel võidelda vaesuse ja sotsiaalse tõrjutusega; kutsub liikmesriike üles rohkemale kaasrahastatud tegevusele toetamaks rohkem selliseid teenuseid nagu hoolekandeesutused lastele ning eakatele ja ülalpeetavatele, sealhulgas katsetades uusi avaliku ja erasektori organisatsioonilise ja finantskoostöö vorme ja võimalusi; palub liikmesriikidel tagada, et eraldatud vahendeid kasutataks õiglaselt ja nõuetekohaselt;
84. rõhutab, et tagada tuleb Euroopa Sotsiaalfondi piisav rahastamine ja tõhus kasutamine, et kindlustada piisavad vahendid hariduse ja koolituse parandamiseks eesmärgiga parandada juurdepääsu tööturule ja võidelda tööpuudusega ning sotsiaalse kaasatuse strateegia ja Euroopa 2020. aasta strateegias ette nähtud olulisima, vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemist käsitleva algatuse raames meetmete võtmiseks ebasoodsas olukorras ja ohustatud isikute, eelkõige ebakindlate töölepingutega töötavate naiste toetuseks; rõhutab, et Euroopa Sotsiaalfondi käsitlevad määrused tuleks läbi vaadata ja neid muuta, et need hõlmaksid ka isikuid, kes seda kõige rohkem vajavad, samuti tuleks suurendada nähtavust ja läbipaistvust, põhjalikult tuleks uurida vahendite kasutamise sotsiaalset mõju ning suuremat rõhku tuleks panna projektide pikaajalisele jätkusuutlikkusele; nõuab seepärast uues eelarveraamistikus sihtotstarbeliste vahendite eraldamist töökohtade loomiseks ja naiste sotsiaalseks kaasamiseks; nõuab tungival, et liikmesriigid korraldaksid rohkem teavituskampaaniaid ELi rahastatavates projektides osalemise võimaluste kohta;
85. rõhutab, et on vaja arendada ühisomandi õiguslikku mõistet, et tagada naiste õiguste täielik tunnustamine põllumajandussektoris, asjakohane sotsiaalkindlustuskaitse ja nende töö tunnustamine; rõhutab samuti vajadust muuta Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi (EAFRD) määrust¹, et võimaldada sarnaselt Euroopa Sotsiaalfondiga (ESF) naiste toetuseks ennetavate meetmete võtmist programmitöö perioodil 2014–2020, nii nagu see varasematel perioodidel võimalik oli, kuid praegu mitte, ehkki sellel oleks väga soodne mõju naiste tööhõivele maapiirkondades;
86. väljendab heameelt jõupingutuste üle, mida komisjon on teinud programmi „Progress“ kaudu, ning kutsub üles konkreetse tegevuse rahastamisele selle programmi kaudu, et suurendada teadlikkust ja edendada arutelu vaesuse ulatuse üle, mis mõjutab ELi naisi;
87. väljendab heameelt Euroopa mikrokrediidirahastu loomise üle tööhõive ja sotsiaalse kaasatuse jaoks; kutsub selle raames üles konkreetsele tegevusele, eelkõige tehniline abi ja tugiteenused, mis on suunatud mikrovahenditele parema juurdepääsu ja kättesaadavuse tagamisele naiste hulgas, kellel on raskusi tööturule sisenemisel või kes soovivad tegutseda füüsilisest isikust ettevõtjana või asutada oma mikroettevõtte;
88. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele ja valitsustele.

¹ Nõukogu määrus (EÜ) nr 1698/2005, 20. september 2005, Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta (ELT L 277, 21.10.2005, lk 1)

SELETUSKIRI

Kuigi naiste vaesus on olnud pikka aega reaalsus, on hakatud selle probleemiga süstemaatiliselt tegelema alles suhteliselt hiljuti. Praegune Euroopa Liitu ja ülejäänud maailma mõjutav majandus-, finants- ja sotsiaalkriis tekitab konkreetset negatiivset mõju, mis avaldub otseselt naiste elu- ja töötingimustele ning nende kohale ühiskonnas üldiselt. See kontekst tingis vajaduse asetada soopõhine lähenemisviis vaesusele naiste vaesuse olemust käsitleva raporti kaudu Euroopa Parlamendi tegevuskavas tähtsale kohale.

Ülemaailmsel tasandil on naised võrreldes meestega vaesed. Sama kehtib ka kõigi ELi liikmesriikide kohta, kuigi sõltuvalt riigist võib märgata kindlaid erinevusi. Peaaegu 17% Euroopa naistest loetakse vaesuses elavaks; võttes arvesse tööturu ja sotsiaalse kaitsega seotud näitajaid, avaldavad vaesuse struktuursed põhjused naistele ebaproportsionaalset mõju. Samal ajal võib öelda, et naiste panust pere, ühiskonna ja majanduse arengusse pidevalt alahinnatakse ja alatasustatakse.

Vaesusega võitlemine on üks komisjoni viiest mõõdetavast eesmärgist, mille kohta tehti ettepanek ELi 2020. aasta strateegias, ning seetõttu tuleks allpool vaesuspiiri elavate eurooplaste arvu vähendada 25%, aidates vaesusest välja üle 20 miljoni inimese. Selles kontekstis on väga oluline, et vaesuse ja sotsiaalse tõrjutusega võitlemise Euroopa aasta raames toimuva tegevuse käigus võetaks arvesse naiste ja meeste kogetava vaesuse ning sotsiaalse tõrjutuse ohu ja ulatuse erinevusi.

Usaldusväärsete andmete saamiseks on ülioluline edendada ELis selle valdkonna statistilist suutlikkust. Selles kontekstis ning tuletades meelde nõukogu 30. oktoobri 2007. aasta järelduste eelnõud, tuleks tungivalt edendada vaesuse kaotamise ning sotsiaalse kaasatuse edendamise sooliste näitajate kindlaksmääramist, kasutuselevõttu ja jälgimist komisjoni ja liikmesriikide poolt.

Järgnevalt mainitakse mõnda põhitegurit, mis kujundavad naiste vaesuse praegust olemust Euroopas ja maailma tasandil. Esiteks on vaesus kolmemõõtmeline: sooline, geograafiline ja põlvkondlik mõõde. Samuti on sellel naistele ja meestele erinev mõju sõltuvalt nende rollist ja ülesandest ühiskonnas, arvestades riigiasutuste suhtumist ja reaktsioone.

Teiseks on enne kokkuhoiumeetmete rakendamist vajalik põhjalik analüüs, milles võetakse arvesse ka soolisi aspekte. Esialgu majanduskriis naisi oluliselt ei mõjutanud (töötuse osas), sest need majandusvaldkonnad, kus naised moodustavad enamiku tööjõust, on avalikud teenused (haridus, tervishoid jne). Kuigi selline tööalane sooline eristamine tähendab, et nad on nüüd avaliku sektori ümberstruktureerimise ja eelarvekärbete ohvrid, kes jäävad ilma oma töökohtadest ja täidavad selliseid ülesandeid nagu laste, eakate ja puuetega inimeste eest hoolitsemine jne.

Kolmas aspekt: majanduslanguse mõju on märkimisväärsem ja kahjustavam haavatavate rühmade korral, kes seisavad silmitsi mitme puudusega (noored või eakad naised,

sisserännanud ja/või etniliste vähemuste hulka kuuluvad naised, üksikemad, maapiirkondade naised jne).

Neljas üldine probleem on see, et valitsused edendavad kriisivastaseid meetmeid peamiselt nendes majandussektorites, milles on ülekaalus mehed (ehitus-, autotööstus jne), samal ajal kui ülejäänud majandussektoreid, kus leiavad tööd peamiselt naised (jaemüük, teenused jne), eiratakse.

Selle taustal saab selgeks vajadus kiiremate ja tõhusamate lahenduste leidmiseks. Raportis naiste vaesuse kohta püütakse välja pakkuda osa neist lahendustest. Pidades meeles väärtusi, millel Euroopa projekt põhineb, tuleks eeldada, et naiste vaesuse ennetamine ja vähendamine, kui mitte kaotamine on sotsiaalse solidaarsuse aluspõhimõtte oluline osa. Samal ajal on Euroopa naiste õiguste harta eesmärk parandada naiste õigusi ja võimalusi, edendades soolise võrdõiguslikkuse saavutamise mehhanisme kõigi sotsiaalse-, majandus- ja poliitilise elu aspektide suhtes, ning selles kokkuleppele jõudmine ja selle vastuvõtmine on enam kui soovitatav.

Raportöör otsustas pakkuda naiste vaesuse olemusliku küsimuse lahendamiseks välja ettepanekud mitmes huvipakkavas valdkonnas.

Vaesuse feminiseerumine

Naiste vaesus jääb statistikas ja sotsiaalkindlustusskeemides varjatuks. Vastavalt komisjoni 2010. aasta aruandele naiste ja meeste võrdõiguslikkuse kohta on vaesus üks valdkondadest, kus on säilinud soolised erinevused; sealjuures on naistel suurem vaesusrisk ning nende puhul esineb rohkem sotsiaalset tõrjutust, eriti eakatel naistel, kelle vaesusrisk 2008. aastal oli 22% võrreldes eakate meeste 16%ga, üksikvanematel, kelle vaesusrisk oli 2008. aastal 35%, ja teiste kategooriate naistel, nt puuetega naistel ja etnilistesse vähemustesse kuuluvatel naistel.

Statistika kohaselt moodustavad naised kaks kolmandikku mittetöötavast tööealisest elanikkonnast (63 miljonit üksikisikut vanuses 25–64 aastat), selle hulgas on ka sunnitud osalise tööajaga töötavad naised, kes ei ole töötuna registreeritud.

Tuleb rõhutada, et naiste vaesuse tase on hinnanguliselt kuni 36% võrreldes meeste 11%ga, kui võtta arvestuse aluseks individuaalne sissetulek, mitte leibkonna sissetulek. Euroopa naised töötavad ka neli korda tõenäolisemalt osalise tööajaga, tõenäolisemalt tähtajalise töölepinguga, ja osalevad sageli varimajanduses, töötades ilma töölepinguta.

Erilist tähelepanu tuleks pöörata vajadusele jätkata uuringuid ja analüüse, mis käsitlevad vaesuse feminiseerumise nähtust, hinnates muu hulgas ülemaailmse majanduskriisi mõju Euroopa naistele, sh mõju tööturule, haridusele ja koolitusele, sündivusele, tervisele, sotsiaalkaitsele, pensioniskeemidele, sotsiaalsetele tugiteenustele, naiste juurdepääsule otsuseid tegevatele ametikohtadele jne.

Võitlemine naiste vaesuse vastu tööjõupoliitika ja sotsiaalse kaitse kaudu

Arvatakse, et naiste integreerimine tööturule on peamine tegur vaesuse ja sotsiaalse tõrjutusega võitlemisel. Samuti oletatakse, et meeste ja naiste vahel siiani valitsev ebavõrdsus, mis puudutab juurdepääsu haridusele, perekondlikke kohustusi ja üldist hoolitsemist pere eest, on naiste vaesuse peamine põhjus.

Töökoha olemasolu korral on vaesusrisk naistel kõrgem kui meestel, nt Küprosel, Eestis, Saksamaal ja Lätis. Töökoha olemasolu korral jääb vaesusrisk naiste puhul vahemikku 2% Maltal ja 3% Tšehhi Vabariigis ja Taanis kuni 10% Lätis ja Poolas ning 12% Kreekas. Selle tagajärjel töötavad naised meestest tõenäoliselt sagedamini vähetasustatud töökohtadel, osalise tööajaga või ajutise lepinguga, samuti on nad meestega võrreldes suurema tõenäosusega üksikvanemad, mis suurendab vaesusriski veelgi¹.

ELi tasandil on oluline kutsuda komisjoni tungivalt üles tegema ettepaneku võtta vastu raamdirektiiv, millega kehtestatakse vaesuse vastu võitlemiseks ja selle vähendamiseks Euroopa Liidus piisav miinimumsissetulek, võttes arvesse riiklikke õigusakte ja tava ning asjakohaselt soolist mõõdet. Liikmesriigid peaksid looma piisavad miinimumsissetuleku kavad, mille eesmärk on aidata vaesusest välja kõige haavatavamad rühmad, pidades meeles, et naised on üks kõige enam mõjutatud rühmadest.

Konkreetsete õiguste andmine pensioni- ja sotsiaalkindlustusskeemides vaesusriski vastu võitlemise vahendina oleks suur samm edasi.

Erilist tähelepanu tuleks pöörata asjaolule, et sugudevaheline palgaerinevus on endiselt olemas ning on väga tõsiste tagajärgedega. Meeste ja naiste palgaerinevus on mitmesuguseid põhjuseid, sh stereotüübid, mis saavad alguse varases nooruses.

Teine probleem, millega naised kokku puutuvad, on nn nähtamatud tõkked, mis takistavad neil jõuda juhtivatele ja tippametikohtadele. Samuti on tasustamata töökatkestuste esinemine laste kasvatamise või eakate sugulaste hooldamise eesmärgil naiste hulgas sagedasem ning võib viia vanemas eas vaesuseni.

On ilmne, et sõltumata vanuserühmast on naistel pärast partnerist lahkuminekut palju suurem vaesusrisk kui meestel. Lisaks kogevad naised kõigis kõige haavatavates rühmades, nt puuetega inimesed, sisserännanud, etnilised vähemused ja maapiirkondades elavad inimesed, suurema tõenäosusega vaesust.

Majanduskriisi tingimustes kasvab töötus tõenäoliselt järsult, eelkõige avalikus sektoris, kus naiste esindatus on suur. Majanduse elavdamise kavades võtta arvesse soolist mõõdet ning need peaksid põhinema soopõhiselt eristatud andmetel.

Valitsusväliste organisatsioonide ja soolise võrdõiguslikkusega tegelevate asutuste rahastamist on mõnes ELi riigis, nt Iirimaa juba vähendatud. Naistel on vähem kohti, kuhu abi saamiseks pöörduda.

Euroopa 2020. aasta strateegia peaks kandma soolise võrdõiguslikkuse peavoolestamise ideed, et parandada võrdset esindatust ja osalemist tööturul, et purustada tööturul vahetegemise mallid, tagades naiste esindatuse tippametikohtadel konkreetsete kvootide abil

¹ Teave põhineb Eurofoundi aruandel „Töötavad vaesed Euroopas“, 15. aprill 2010.

juhtkondade koosseisudes ja poliitikas.

Pereelu ja töö ühitamine vaesuses või vaesuse ohus elavatel naistel

Töö ja eraelu ühitamise edendamine eesmärgiga võimaldada naistel, kes seda soovivad, teha karjääri või töötada täisajaga töökohal, on põhiline tegur naiste vaesuse mõju piiramises ja naistel esinevate riskide vähendamises.

Samuti on vajalikud täiendavad toetusmeetmed, eriti töötavatele üksikemadele, pakkudes abi paindliku tööajaga töökohtade leidmisel, et üksikemad saaksid täita oma ulatuslikumaid kohustusi pere ees, või luues asjakohased lapsehoiuvõimalused ning eakatele ja ülalpeetavatele mõeldud hoolekandeesutused.

Vaesuse vastu võitlemine vanemate naiste hulgas

Oluline on rõhutada asjaolu, et vaesusesse langemise oht on naistel suurem kui meestel, eriti vanemas eas. Vaesuse määr vanemate naiste hulgas on suurem kui vanemate meeste hulgas (keskmine vaesusriski määr vanemate naiste hulgas on 22%, vanemate meeste hulgas 16%), seda eriti liikmesriikides, kus valitsevad pensioniskeemid seovad pensioni tihedalt eluaegse sissetuleku ja sissetulekuga. Sellised pensioniskeemid panevad laste või ülalpeetavate sugulaste eest hoolitsevad isikud halvemasse olukorda seoses töös tekkivate katkestustega ning osaaajatöö vähendab nende sissetulekut elu vältel.

Seetõttu tuleb pakkuda asjakohast sotsiaalkindlustusabi naistele, kes hoolitsevad haigete, eakate või puuetega pereliikmete eest, ning eakatele naistele, kes saavad eriti madalat pensioni.

Soolise vägivalda mõju vaesusriskile

Vastavalt uuringutele ja küsitlustele on vägivalda kogunud naistel suurem vaesusrisk, sest vägivald kahjustab nende tervist ja võib põhjustada töötust. Rõhutada tuleb, et ligikaudu 20–25% naistest kannatab oma täiskasvanuea jooksul füüsilise vägivalda all ning enam kui 10% seksuaalse vägivalda all.

Naistevastane vägivald on peamine probleem, mis tuleb lahendada kõigi olemasolevate vahendite abil, samal ajal kui komisjon peaks kehtestama naistevastase vägivaldaga võitlemise Euroopa aasta.

Erilist tähelepanu tuleks pöörata vajadusele vaadata uuesti läbi vägivalda ja vaesuse vahelise seos ning teha täiendavaid jõupingutusi inimkaubanduse ja seksuaalse ärakasutamise kaotamiseks, tehes tihedamat õigusosalast ja politseikoostööd ELi tasandil.

Sotsiaalne dialoog ja kodanikuühiskond võitluses naiste vaesusega

Koos riiklike ja Euroopa haldusorganitega tuleks luua tõeline sotsiaalne dialoog, jagada seisukohti ning aidata kaasa äärmise vaesuse kaotamisele, tuues konkreetseid näiteid selle valdkonna hea tava kohta Euroopa tasandil.

Erilist tähelepanu tuleks pöörata tööle valitsusväliste organisatsioonidega, võttes arvesse ka rahalist abi, mida nad on saanud komisjonilt.

Rahastamise tagamine vaesuse vastase võitluse vahendina

Struktuurifondid, eriti Euroopa Sotsiaalfond, on peamine vahend liikmesriikide abistamisel vaesuse ja sotsiaalse tõrjutusega võitlemisel. Eriprogramme tuleks kaasrahastada, et edendada naiste aktiivset kaasamist ja taasintegreerimist tööturule ning toetada erikoolitusi uute keskkonnahoidlike töökohtade jaoks vajalike oskuste ja kvalifikatsioonide omandamiseks. Samuti tuleks nõuetekohaselt tähelepanu pöörata tugiteenuste, nt lastehoiu- ja eakate inimeste hoolekandeesutuste loomisele.

10.11.2010

TÖÖHÕIVE- JA SOTSIAALKOMISJONI ARVAMUS

naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjonile

naiste vaesuse kohta Euroopa Liidus
(2010/2162(INI))

Arvamuse koostaja(*): Gabriele Zimmer

(*) Menetlus kaasatud komisjonide osalusel – kodukorra artikkel 50

ETTEPANEKUD

Tööhõive- ja sotsiaalkomisjon palub vastutaval naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

- A. arvestades, et vanemate vaesus toob sageli kaasa laste vaesuse ja mõjutab oluliselt lapsi hilisemas elus;
- B. arvestades, et meeste ja naiste palgalõhe ELis on peaaegu 18% ning et meeste ja naiste võrdse palga põhimõtte on Euroopa Liidu lepingutes üks aluspõhimõtteid;
- C. arvestades, et äärmine vaesus, inimkaubandus, prostitutsioonile värbamine ja kõik muud ekspluateerimisviisid on tihedasti seotud,
 1. väljendab heameelt komisjoni strateegia üle naiste ja meeste võrdõiguslikkuse valdkonnas (2010–2015);
 2. palub komisjonil ja nõukogul võtta nõuetekohaselt arvesse parlamendi nõudeid, mida ta esitas oma 15. novembri 2007. aasta resolutsioonis sotsiaalse tegelikkuse hindamise kohta¹, 9. oktoobri 2008. aasta resolutsioonis sotsiaalse kaasatuse edendamise ja vaesuse, sealhulgas laste vaesuse vastu võitlemise kohta ELis², 6. mai 2009. aasta resolutsioonis

¹ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2007)0541.

² Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0467.

tööturul tõrjutud isikute aktiivse kaasamise kohta¹ ning 19. oktoobri 2010. aasta resolutsioonis miinimumsissetuleku rolli kohta vaesuse vastu võitlemisel ja kaasava ühiskonna edendamisel Euroopas, kui nad töötavad välja poliitikat ja meetmeid avatud koordineerimismeetodi järgmise etapi rakendamiseks sotsiaalse kaasamise ja sotsiaalkaitse valdkonnas, sotsiaalse kaasamise strateegiat, ning Euroopa 2020. aasta strateegias ette nähtud olulisimat algatust võitlemiseks vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu, ning kaasavad sellesse kõik sidusrühmad;

3. kutsub liikmesriike üles peavoolustama soolise võrdõiguslikkuse põhimõtet kogu tööhõivepoliitikas ja võtma erimeetmeid, et parandada juurdepääsu tööhõivele, vältida naiste ülesindatust ebakindlatel töökohtadel, suurendada jätkusuutlikku osalemist ja edendada naiste tööhõivet, samuti vähendada soolist eraldamist tööturul, tegeledes selle otsese ja kaudsete põhjustega;
4. juhib tähelepanu olulistele erinevustele maa- ja linnaelanike vahel, mis puudutab juurdepääsu koolitusele, töökohtadele ja töö iseloomu; peab väga oluliseks kõikide nende elanike – eriti noorimate ja kõige haavatavamate – õigust korralikule haridusele koos kutseõppega ja õpingutega ülikoolis ning kutsab seepärast liikmesriike ja komisjoni üles toetama neid rühmi aktiivse poliitika tõhusa süsteemi kaudu ja asjakohaste koolitusmeetmetega, et võimaldada neil kiiresti kohaneda tööturu nõuetega;
5. nõuab tungivalt, et liikmesriigid järgiksid jätkusuutlikku poliitikat, mis võimaldaks kõikidel, ka kõige nõrgematel ja kõige ebasoodsamas olukorras olevatel rühmadel saada juurdepääs tööturule ning saavutada parem tasakaal töö ja era- ning pereelu vahel, kindlustades täielikult võrdsete võimaluste toetamise ja kõik selleks vajalikud teenused, koos tugimeetmetega nagu paindlik tööaeg ja kättesaadav ning taskukohane lastehoid;
6. juhib tähelepanu asjaolule, et majanduskriisi tulemusena paljudes liikmesriikides tööpuudus ikka veel suureneb ning esineb sagedamini sotsiaalseid probleeme, mis puudutavad noori ja vanu, mehi ja naisi ning nende perekondi erinevalt, ning kutsub seetõttu Euroopa Liitu ja liikmesriike üles pühenduma rohkem vaesuse kaotamisele ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemisele ja võtma selleks konkreetseid meetmeid, kuna vaesus ja sotsiaalne tõrjutus kujutavad endast inimõiguste rikkumist ning see puudutab vähemalt iga kuuendat Euroopa Liidu kodanikku; palub komisjonil ja liikmesriikidel pöörata erilist tähelepanu kõige haavatavamatele rühmadele (üksikvanemaga majapidamised, kolme või enama lapsega pered, puuetega inimesed, rahvusvähemused, eriti romad, kõige ebasoodsamates mikropiirkondades elavad inimesed, vähenenud töövõimega inimesed ja ilma töökogemuseta noored); on seisukohal, et inimväärses eluks on vaja juurdepääsu haridusele ja tööturule ning ühiskonnas osalemisele; palub Euroopa Liidul ja liikmesriikidel tagada, et võetakse meetmeid laste vaesuse kaotamiseks ning et kõigil lastel oleksid elus võrdsed võimalused;
7. kuna töötus on vaesuse, ebavõrdsuse ja sotsiaalse tõrjutuse peamine põhjus ka naiste puhul, nõuab töökohtade loomist ja säilitamist suunatud vahenditega (nt osalise või paindliku tööajaga töökohtade võimaldamine lapsi kasvatavatele naistele) ja lisaks tööga seotud meetmetele soovib suunatud poliitika rakendamist sotsiaalkaitstesüsteemi tugevdamiseks (nt lapsehoiuasutuste loomine, et aidata naistel naasta tööturule);

¹ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2009)0371.

8. rõhutab, et kolmandik üksikvanemaga peresid Euroopas elab vaesuses;
9. märgib, et naiste vaesus ei ole ainult praeguse majanduskriisi tulemus, vaid tuleneb mitmetest teguritest, sealhulgas stereotüüpidest, sugudevahelisest palgalõhest, raskustest töö- ja pereelu ühitamisel, naiste pikemast eeldatavast elueast ja üldiselt mitmesugusest soolisest diskrimineerimisest, mille ohvriks on peamiselt naised;
10. rõhutab, et töötuse puhul on naistel suurem risk mitte leida uut töökohta, samuti on nad töölevõtmisel tõenäolisemalt ebasoodsamas olukorras, kuna rohkem naisi töötab ebakindla lepinguga või osalise tööajaga, olemata seda ise valinud, või ebavõrdsete palgatingimuste tõttu;
11. rõhutab, et naistel takistab sageli tööturul osalemist või täiskohaga töötamist ebapiisav juurdepääs ülalpeetavate isikute hooldusteenustele, mis annaks piisavalt vaba aega ja paindlikud töötingimused mõlemale vanemale;
12. rõhutab, et Euroopa Sotsiaalfondi rahalisi vahendeid ei tuleks suurendada;
13. kutsub komisjoni üles tugevdama sotsiaalse kaasamise ja kaitse Euroopa strateegiat kooskõlas Euroopa vaesusevastase võitluse platvormi algatusega ning tõhustama jõupingutusi eelkõige üksikvanemate olukorra parandamiseks, et nad saaksid elada väarikalt;
14. rõhutab vajadust vähendada naiste ja meeste palgaerinevust, mis tekitab olukorra, kus meestega võrdväärsete oskuste ja tööülesannetega naistöötajate sissetulek on väiksem, mistõttu satub suur osa naisi pensionile jäädes või lesepõlves vaesusse;
15. on seisukohal, et vanemad naised võivad kannatada tööturul otsese või kaudse diskrimineerimise või isegi mitmekordse diskrimineerimise all ja selle probleemiga tuleb tegeleda; rõhutab, et tööhõivet tuleb käsitleda parima vahendina naiste vaesuse vastu võitlemiseks; nõuab, et lihtsustataks igas vanuses naiste osalemist elukestva õppe programmides; rõhutab, et pere- ja tööelu ning täiendõppe ühitamisele tuleb pöörata erilist tähelepanu ja seda tuleb toetada;
16. kutsub komisjoni ja nõukogu üles võimalikult kiiresti töötama välja ja rakendama strateegiat, mis aitaks vähendada laste vaesust 2012. aastaks poole võrra ning aitaks üldiselt vaesuse kütkest pääseda, arvestades suurt ohtu, et püsiv vaesus kandub vanematelt lastele üle, mis võib tunduvat kahandada laste lootust paremale elule; sellega seoses rõhutab vajadust peavoolustada laste individuaalseid õigusi kõikides ELi poliitikavaldkondades ja meetmetes, et jälgida ja hinnata laste vaesuse kaotamiseks võetud meetmeid, määrata kindlaks ja töötada välja esmatähtsad meetmed, tõhustada andmekogumist ning arendada ELi tasandil edasi ühiseid näitajaid; on seisukohal, et sellega seoses on oluline lihtsustada üksikvanemate sisenemist ja naasmist tööturule ning ühe vanemaga perede probleeme arvestades tõhustada nende sotsiaalkaitset ja tagada samas ka konkreetne toetus suurtele peredele; on seisukohal, et tulevikus vaesuse vältimiseks tuleb pakkuda tuge ja pöörata erilist tähelepanu lastele, kes elavad vaestes peredes, kus keegi ei tööta;
17. juhhib tähelepanu asjaolule, et rahvusvahelised uurimused näitavad, et soolise ebavõrdsuse

(kutsealane segregatsioon, diskrimineerimine töötasu osas jms) tõttu on naiste osakaal töötavate vaeste seas liiga suur ning palgaerinevusi suurendavad veelgi naiste traditsioonilised hoolduskohustused ja need kaks tegurit seavad naised rahaliselt oluliselt ebasoodsamasse olukorda ka vanemas eas (pensionide ja säästude erinevus);

18. kutsub liikmesriike üles ette võtma majanduslanguse mõju hindamise ning uurima töötingimuste muutuvat olemust ja nende mõju toimetulekuraskustega rühmadele, vaesusele ja sotsiaalsele tõrjutusele;
19. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kindlaks tegema, vastu võtma ja jälgima konkreetseid soonäitajaid vaesuse kaotamise ja sotsiaalse kaasatuse valdkonnas;
20. palub asjaomastel riiklikel ametiasutustel vaadata läbi oma immigratsioonipoliitika, et kaotada struktuursed takistused, mis ei võimalda migrantidel tööturul täielikult osaleda; palub koguda andmeid edusammude kohta, mis on tehtud haavatavate rühmade diskrimineerimise vastu võitlemises, ning hinnata tervishoiule, haridusele ja sotsiaalkaitsele juurdepääsuga seotud kulutuste vähendamise mõju;
21. võtab teadmiseks nõukogu 17. juuni 2010. aasta otsuse, mille kohaselt saavad liikmesriigid koostöös piirkondadega ise kindlaks määrata siseriiklikud eesmärgid selliste inimeste arvu vähendamiseks, keda nõukoguga kokkulepitud kolmest näitajast ühe või mitme kohaselt ähvardab vaesus ja tõrjutus; on arvamusel, et liikmesriigid, kes kasutavad vaid tööta leibkonna näitajat võivad süstemaatiliselt eirata selliseid probleeme nagu töötajate vaesus, energiapuudus, üksikvanemate vaesus, laste vaesus ja sotsiaalne tõrjutus; nõuab tungivalt, et liikmesriigid ei kuritarvitaks vabadust valida oma näitajaid vähem edasipüüdlike vaesusevastaste eesmärkide saavutamiseks; juhib tähelepanu probleemidele, mis esinevad miljonitel Euroopa pensionäridel, kelle pensionist ei piisa toimetulekuks ja selleks, et katta vanusega seotud erivajadused, eelkõige ravimite ja ravi kõrge hinna tõttu; toonitab, et haavatavate rühmade kooli- ja ülikooliharidus peab olema esmatähtis eesmärk, millega seoses tuleb igal liikmesriigil kehtestada eesmärgid;
22. tuletab meelde, et komisjon on nimetanud 2010. aasta vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemise Euroopa aastaks, et kinnitada ja tugevdada ELi poliitilist kohustust saavutada otsustav edasimineku võitluses vaesuse vastu ning tunnistada vaesuses ja sotsiaalses tõrjutuses elavate inimeste põhiõigust elada inimväärset elu ja võtta ühiskonnast täiel määral osa;
23. tuletab meelde, et vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemise Euroopa aasta 2010 ei pidanud olema üksnes meediakampania, vaid algatus, mis soodustaks täiendavalt mitmemõõtmelist vaesuse vastu võitlemise poliitikat ning kõrgemal tasemel vaesusnäitajate väljatöötamist; palub seetõttu komisjonil anda kriitiline hinnang uutele meetmetele, mida liikmesriigid on sellega seoses võtnud vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemise valdkonnas;
24. juhib tähelepanu asjaolule, et Eurostati vaesuse ohus elavate inimeste määra näitaja kohaselt elas 2008. aastal Euroopa Liidus ligikaudu 85 miljonit inimest vaesuse ohus ning materiaalse puuduse näitaja kohaselt prognoositakse, et vastav määr kasvab 120 miljoni inimeseni; on arvamusel, et nõukogu otsust vaesuse näitajate kohta võib mõista mitmeti seoses vaesuse vähendamise üldise eesmärgiga, mis näeb 2020. aastaks ette 20 miljoni

inimese vaesusest ja tõrjutusest väljatoomist (vastavalt Eurostati vaesuse ohus elavate inimeste määra näitajale on vähenemine 23,5% , kuid vastavalt materiaalse puuduse näitajale kõigest 16,7%);

25. kutsub komisjoni ja liikmesriike veel kord üles tugevdama vahendeid ja parandama õigusraamistikku, mida on vaja soolise ebavõrdsuse kaotamiseks palkade osas;
26. juhib tähelepanu asjaolule, et sotsiaalkaitse ning tööturu- ja sotsiaalpoliitikaga antakse oluline panus tööturgude ja tarbimise stabiliseerimise kaudu majanduslanguse ulatuse ja kestuse vähendamisse ning et sotsiaalkaitstesüsteem toimib stabiliseerijana nii tulude kui ka kulude poolel;
27. on seisukohal, et aktiivne tööhõivepoliitika (nt koolitus töökohal, kutseharidus ja erialane koolitus) on vaesuse ennetamises väga tähtis ning selles protsessis on tööturu osapooltel väga oluline roll; on lisaks arvamusel, et ennetav tööhõivepoliitika (nt noortele töökogemuse pakkumine, kaitstud töökojad ja töökohad) on samuti tööturu tasakaalu tagamisel ja ligipääsetavuse suurendamisel ning ebasoodsas olukorras olevate rühmade tööhõive säilitamisel oluline;
28. rõhutab, et nii Euroopa kui ka liikmesriikide tasandil on vaja säilitada kindel kohustus teha soolise võrddõiguslikkuse suunas liikumisel edasisi edusamme strateegiate kaudu, mis edendaksid komisjoni suuniseid naiste ja meeste võrddõiguslikkuse kohta, Euroopa Nõukogu poolt vastu võetud Euroopa soolise võrddõiguslikkuse pakti ning Euroopa sotsiaalpartnerite vahel sõlmitud soolise võrddõiguslikkuse tegevusraamistikku;
29. rõhutab, et on vaja luua läbipaistev reguleeriv raamistik ebatüüpiliste tööhõivevormide jaoks, et tagada korralikud töötingimused ja inimväärne töötasu, pidades silmas asjaolu, et töö leidmine on vaesuse vastu võitlemisel liikumapanev jõud;
30. kutsub liikmesriike üles vajaduse korral uuesti läbi vaatama sotsiaalkindlustussüsteemid, et vältida olulist ebavõrdsust naiste ja meeste pensionitaseme vahel ning kaaluma parandusmeetmete võtmist, milles võetakse arvesse ebakindlast töökohast või emakohustuste täitmisest tulenevaid pause sissemaksete tegemisel;
31. rõhutab individuaalse sotsiaalkindlustuse ja pensioniõiguste tähtsust, et tagada naistele ja meestele majanduslik iseseisvus;
32. juhib tähelepanu asjaolule, et kuna võrdne ja täielik osavõtt majanduslikust, poliitilisest ja ühiskondlikust elust peaks olema üksikisiku õigus, tuleks aktiivses sotsiaalse kaasamise poliitikas vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse kaotamisel kasutada terviklikku lähenemisviisi, tagades eelkõige kõigile inimestele täieliku juurdepääsu kvaliteetsetele sotsiaalteenustele ja üldist (majandus)huvi pakkuvatele teenustele;
33. rõhutab, et sooline võrddõiguslikkus on jätkusuutliku arengu, tööhõive, konkurentsivõime ja sotsiaalse ühtekuuluvuse üks eeldustest;
34. rõhutab, et vastavalt Eurobaromeetri eriuurimusele „Sooline võrddõiguslikkus Euroopa Liidus aastal 2009” tunnistatakse kogu Euroopas vajadust vähendada naiste ja meeste vahelist palgavahet;

35. rõhutab, et Euroopa Liidu ja liikmesriikide tasandil on vaja vaesusevastase võitluse ja inimväärsele tööle juurdepääsu parandamise nimel tehtavate jõupingutuste raames võtta meetmeid pere- ja tööelu ühitamiseks; kutsub seetõttu liikmesriike üles parandama riiklike lastehoidusid ja andma ettevõtetele stiimuleid ettevõtte sees osutavate teenuste loomiseks;
36. kutsub liikmesriike üles edendama töö- ja pereelu ühitamist konkreetsete meetmetega, nagu töötasu, töölevõtmise ja kindlustustasude läbipaistvuse suurendamine, paindliku tööaja võimaldamine ja lastekasvatamisega seotud kulude tasakaalustamine;
37. rõhutab vajadust töötada riiklikul tasandil välja asjakohane tööhõive-, integratsiooni- ja koolituspoliitika ning ühe vanemaga perede maksustamise erikord, mis oleks osa võitlusest vaesuse, laste vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu;
38. rõhutab, et liikmesriikide ja Euroopa Liidu tasandil on vaja võtta meetmeid, et võidelda tööturu võimaluste ja töö tasustamisega seotud diskrimineerimisega;
39. kutsub komisjoni üles uurima hoolikalt sotsiaalse osalemise takistusi, nagu energiapuudust, majanduslikku tõrjutust ning takistusi info- ja kommunikatsioonitehnoloogiale juurdepääsul;
40. rõhutab, et vaesuse vastu tõhusalt võitlemiseks on oluline kooskõlastada töötuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemise poliitikat kõigil valitsemistasanditel;
41. tuletab meelde, et vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastast võitlust tuleb jätkata nii Euroopa Liidus kui väljaspool seda, et täita Euroopa Liidu ja liikmesriikide võetud kohustust saavutada ÜRO aastatuhande arengueesmärgid aastaks 2015;
42. tuletab liikmesriikidele meelde, et piisava lastehoiu pakkumine on tähtsaim element soolise võrdõiguslikkuse tagamisel tööturul; tuletab seetõttu liikmesriikidele meelde, et on tähtis saavutada Barcelona lastehoiu eesmärgid, et seeläbi julgustada naisi osalema tööturul ning edendada töö- ja pereelu tasakaalustatud ühitamist;
43. kutsub liikmesriike üles hõlbustama sisserändajate ja etniliste vähemuste osalemist haridus- ja kutseõppeprogrammides, mis hõlbustab nende tööturul osalemist.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	9.11.2010
Lõpphääletuse tulemus	+: 44 -: 3 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Regina Bastos, Edit Bauer, Jean-Luc Bennahmias, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Sergio Gaetano Cofferati, Marije Cornelissen, Frédéric Daerden, Karima Delli, Proinsias De Rossa, Frank Engel, Sari Essayah, Richard Falbr, Ilda Figueiredo, Pascale Gruny, Marian Harkin, Roger Helmer, Stephen Hughes, Martin Kastler, Ádám Kósa, Jean Lambert, Patrick Le Hyaric, Veronica Lope Fontagné, Olle Ludvigsson, Elizabeth Lynne, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Csaba Óry, Siiri Oviir, Rovana Plumb, Sylvana Rapti, Licia Ronzulli, Elisabeth Schroedter, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Jutta Steinruck, Traian Ungureanu
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Georges Bach, Raffaele Baldassarre, Jürgen Creutzmann, Tamás Deutsch, Julie Girling, Joe Higgins, Jelko Kacin, Jan Kozłowski, Antigoni Papadopoulou, Evelyn Regner

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	27.1.2011
Lõpphääletuse tulemus	+: 23 -: 1 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Regina Bastos, Edit Bauer, Emine Bozkurt, Andrea Češková, Marije Cornelissen, Edite Estrela, Ilda Figueiredo, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Nicole Kiil-Nielsen, Barbara Matera, Siiri Oviir, Nicole Sinclair, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Marc Tarabella, Britta Thomsen, Marina Yannakoudakis
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Franziska Katharina Brantner, Anne Delvaux, Christa Klauß, Norica Nicolai, Antigoni Papadopoulou, Rovana Plumb, Joanna Senyszyn
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Stanimir Ilchev